

2011-08-18

Revidering av

Överenskommelse om kostnadsfördelning mellan kommunens socialtjänst och landstinget av vissa förbrukningsartiklar och ansvarsområden inom hälso- och sjukvården

Uppdrag

En överenskommelse om kostnadsfördelning av vissa förbrukningsartiklar har funnits mellan kommunerna i Västernorrland och Landstinget Västernorrland sedan 2008. Grunden är en överenskommelse mellan primärvården och kommunen i Sundsvall i samband med att hemsjukvården övertogs av kommunen 1997.

SocialKOLA har 2010-08-27 gett uppdrag till en arbetsgrupp att revidera överenskommelsen eller att titta över principerna för kostnadsfördelning mellan huvudmännen och inom landstinget.

Under årens lopp har det trots överenskommelsen uppstått diskussioner mellan kommuner och landstinget och även inom landstinget om kostnadsansvar för förbrukningsartiklar för hälso- och sjukvård. Till detta har Socialstyrelsen gett ut en ny föreskrift SOSFS 2009:6 om Egenvård, där patienten ges ett större ansvar för att själv utföra uppgifter som tidigare eventuellt utförts av kommunen eller landstinget.

Definitioner

Primärvård

Enligt regeringens proposition 1994/95:195 Primärvård, privata vårdgivare m.m, betecknar begreppet primärvård en vårdnivå oavsett organisationsform. Den 1 januari 2010 genomförde Landstinget Västernorrland Vårdval i primärvården och det innebär att i Västernorrland finns:

Primärvård som drivs av landstinget

Primärvård som drivs av privata vårdgivare

} för personer i ordinärt boende
samt för personer i särskilt
boende som behöver läkarinsatser

Särskilda boenden inom äldreomsorg och socialpsykiatri

Kommunen har verksamhets- och kostnadsansvar för insatser till och med sjuksköterskenivå. Landstinget har verksamhets- och kostnadsansvar för insatser från läkare. Särskilt avtal finns mellan kommunerna och primärvården om läkarmedverkan.

Särskilda boenden inom omsorg om funktionshindrade

Kommunen har verksamhets- och kostnadsansvar upp till och med omvårdnadspersonal. Primärvården har verksamhets- och kostnadsansvar för insatser från distriktssköterska och läkare.

Förslag på lokal samverkan

För att underlätta det praktiska arbetet för patienten behöver kommunen och landstingets enheter praktiska och kostnadseffektiva rutiner. Exempel kan vara att primärvårdens läkare ordinerat en provtagning eller behandling där kommunen behöver förbrukningsmaterial för att kunna utföra åtgärden. Lokala rutiner gällande praktisk hantering/tillgång till förbrukningsmaterialet ska upprättas mellan respektive vårdcentral och kommunen.

Patientens ansvar - avgifter

Primärvård för personer som bor i särskilda boendeformer enligt Socialtjänstlagen (SoL) eller Lagen om stöd och service till funktionshindrade (LSS) räknas som öppen hälso- och sjukvård. Det innebär att patienten själv ska betala samma egenavgift för t.ex. läkemedel som övriga medborgare som inte är inskrivna i slutenvård. Avgift för läkarbesök på särskilt boende räknas som hemsjukvårdsbesök och summan fastställs av landstingsfullmäktige.

Kostnadsfördelning mellan vårdgivare

Huvudmännen har ett gemensamt ansvar att få hela vårdkedjan att fungera väl för medborgarna. Det är viktigt att huvudmännen genom en tydlig ansvarsfördelning har möjlighet att utföra specifika uppdrag. För medarbetarna är det viktigt att det finns en tydlig grundprincip för att fördela kostnader så att man inte behöver fundera över det i enskilda fall eller gällande enskilda produkter.

Ordinärt boende

Ordination av hälso- och sjukvårdsinsatser i ordinärt boende görs av läkare, distriktssköterska, arbetsterapeut eller sjukgymnast i primärvården. Specialistkliniker på sjukhusen ordinerar också hälso- och sjukvårdsinsatser.

Särskilt boende

Ordination av hälso- och sjukvårdsinsatser i särskilt boende görs av distriktssköterska/sjuksköterska, arbetsterapeut eller sjukgymnast i kommunen, av läkare i primärvården, läkare inom specialistklinik samt av läkare i slutna sjukhusvården.

Ordinationsansvar och principen kring kostnadsfördelning

Grundprincipen är att:

- Som grundregel gäller att allt som går (och det som ingår i högkostnadsskyddet) ska förskrivas till enskild patient för att uppnå hög kvalitet och kostnadseffektivitet.
- Kostnadsansvaret i övrigt för förbrukningsartiklar ska normalt följa ordinatören.

Exempel

1. Om en distriktssköterska/sjuksköterska i särskilt boende ordinerar en åtgärd inom sitt kompetensområde ansvarar kommunen för förbrukningsartikeln.
2. Om en distriktssköterska, arbetsterapeut eller sjukgymnast ordinerar en åtgärd i ordinärt boende ansvarar primärvården för förbrukningsartikeln.
3. Om en läkare inom primärvården ordinerar en åtgärd i särskilt boende eller ordinärt boende ansvarar primärvården för förbrukningsartikeln.
4. Om en läkare inom specialistvården ordinerar en åtgärd för person i särskilt boende eller i ordinärt boende och behåller uppföljningsansvaret så ansvarar sjukhuset för förbrukningsartikeln. Om det medicinska ansvaret för patienten överförs till primärvården övergår även kostnadsansvaret för förbrukningsartikeln till primärvården.

Faktureringsrutin

Överenskommelse får göras lokalt mellan respektive sjukhus och vårdcentral för hur fakturering eller tillgång till material ska ske. Även en rutin mellan kommun och vårdcentral ska upprättas, där primärvården står för material och kommunen sköter själva omläggningen o.dyl.

Exempel: den överenskommelse som gjorts mellan Länssjukhuset Sundsvall-Härnösand och primärvården när det gäller PICC-line material och omläggning. Sjukhuset lämnar uppgift på kostnadsställe och faktureringsadress, alternativt skickar med patienten material för omläggning eftersom de träffar patienten regelbundet för behandling.

Förtydliganden inom några områden

Kostnadsfria förbrukningsartiklar (KOFFA)

Kostnaden följer huvudmannen. Landstinget bekostar inkontinenshjälpmedel i ordinärt boende, kommunen bekostar i särskilt boende och inom omsorgen om funktionshindrade, trots att primärvården är ordinator. Stomihjälpmedel förskrivs av läkare eller sjuksköterska/distriktssköterska med förskrivningsrätt för dessa hjälpmedel och bekostas av landstinget.

Individuella och (arbetstekniska hjälpmedel)

I särskilt boende definieras utrustning som används för flera personer och av all personal i omvårdnadssituationer som arbetstekniskt hjälpmedel och bekostas av kommunen. I ordinärt boende definieras all utrustning som patienten behöver för att kunna vårdas hemma som individuellt hjälpmedel och kostnaden följer ordinatorn. Riktlinje för ordination kommer att tas fram av hjälpmedelskommittén i landstinget.

Nutrition/ Total parenteral nutrition (TPN)

Läkare remitterar och dietist ordinerar. I särskilt boende bekostar kommunen näringstillskott och sondnäring. Avgift ingår i matkostnad som patienten betalar. När det gäller total parenteral nutrition betalar inte patienten någon avgift. I ordinärt boende och särskilt boende inom omsorgen av funktionshindrade bekostas nutrition av primärvården. Landstinget tar dock ut en avgift av patienten enligt beslut i landstingsfullmäktige februari 2009. Olika avgift beroende på om det är hel, halv eller tilläggsnutrition. Beslut Not: Speciallivsmedel för personer under 16 år. Lag (2002:160) om läkemedelsförmåner mm. Primärvården står även för kostnaderna för aggregat till sondnäringen. Avgifterna ingår ej i högkostnadsskyddet.

Blod, blodkomponenter inkl. förbrukningsmaterial

Följer ordinatorn och belastar sjukhusvården. Blodet transporteras till närmaste vårdcentral efter överenskommelse.

Hjälpmedelkort

Det som förskrivs på hjälpmedelskort hämtar patienten ut på Apoteket. Kostnaden belastar primärvården.

Obs! det som går att skriva ut på rekvisition via företag som vi har avtal med (One Med) eller Apoteket Farmaci (Sjukhusapoteket) ska förskrivas så, eftersom landstinget har ett bättre pris på dessa varor än vad apoteken har. Landstinget/primärvården står för kostnaden för det som skrivs på hjälpmedelskort. Vätskor t.ex (NaCl) ska rekvireras via Apoteket Farmaci (Sjukhusapoteket) och inte via hjälpmedelskort.

Överenskommelsen gäller fr.o.m

Härnösand 2011-09-05

Anders L Johansson
Landstinget Västernorrland
Landstingsdirektör

För kommunerna i Västernorrland

May Andersson

Direktör

Kommunförbundet Västernorrland